

Záróvizsga témakörök

NEVELÉSTUDOMÁNYI MA

Alap- és törzsképzés témakörei

1. Tudományfejlődési paradigmák és értelmezések a nevelés tudományában
2. Nevelési elvek, hatások és módszerek összefüggései
3. A gyermek és gyermekkor mint antropológiai probléma
4. A nevelés és oktatás problémátörténeti vizsgálata (növevelés, gyermekkor, tanári szerepek, a nevelésnek szentelt tér és idő története)
5. A tanítás és tanulás elméleteinek pedagógiai és lélektani irányzatai, az iskolai tudás tényezői
6. A tartalmi szabályozás koncepciói és gyakorlata
7. A nevelésszociológiai kutatások típusai és módszertana
8. A nevelés szociológiai és szociálpszichológiai jellemzői
9. Az oktatás-gazdaságtan európai és világtrendjei, hazai aktualitásai
10. Az európai oktatásügy jellemzői és vizsgálata

Szakirodalom

- Kozma Tamás 2001 Bevezetés a nevelésszociológiába. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó
- Meleg Csilla 2003. Iskola és társadalom I-II. Szöveggyűjtemény. Pécs: Dialóg Campus
- Fényes Hajnalka – Róbert Péter szerk. 2006. Iskola és mobilitás (Szöveggyűjtemény) Elektronikus oktatási segédanyag, Debrecen
- Tóth Zoltán - Pusztai Gabriella 2011 Bevezetés az oktatáskutatásba. Elektronikusoktatási segédanyag, Debrecen
- Kozma Tamás: Paradigmáink. Iskolakultúra, 2001/10.
- EarlBabbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó, 2003
- Moksony Ferenc: Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikusellenőrzése. Budapest, Aula kiadó, 2006.
- Polónyi István (szerk.) Az akadémiai szféra és az innováció. A hazai felsőoktatás és agazdasági fejlődés Új Mandátum Kiadó Budapest 2010
- Felsőoktatás és foglalkoztathatóság. Educatio 2010. ősz
- Breznányiszky László-Buda Mariann (szerk.) A neveléstudományok értelmezései. PallasDebrecina 1. Debrecen, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó
- Hársing László: Filozófiai antropológia. Áron, 2009
- Jáki László (2000) (szerk.): Orbispictus. A szemléltetés évszázadai. OPKM, Budapest.
- Mészáros István (1985): Fejezetek a taneszközhasználat hazai történetéből. In Nagy Sándor – Szarka József – Szűcs Pál – Mészáros István (szerk.): Tanulmányok a neveléstudományok köréből 1979–1984. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Németh András – Pukánszky Béla (2004): A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Bp..
- Petriné Feyér Judit (2003): Az oktatás eszközei, tárgyi feltételei. In Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 318–338. [320–322. oldal]

Pukánszky Béla (2001): A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
Pukánszky Béla (2006): A nőnevelés évezredei: Fejezetek a lányok nevelésének történetéből.
Gondolat, Bp.

KORA GYERMEKKOR PEDAGÓGIÁJA SZAKIRÁNY

1. A kora gyermekkor fejlődéslélektani szakaszai

Cole, M. – Cole, S. R.: Fejlődéslélektan. Budapest, Osiris Kiadó. 1997
Mérei F. – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Budapest, Gondolat Kiadó. 1985
Csépe Valéria: Kognitív fejlődés-neuropszichológia. Budapest, Gondolat Kiadó. 2005
Gósy Mária: A hallástól a tanuláshoz. Budapest, Nikol Kht. 2000

2. A kora gyermekkor antropológiai és szociológiai összefüggései

Golnhofner Erzsébet – Szabolcs Éva: Gyermekkor: nézőpontok, narratívák. Eötvös Kiadó, Budapest, 2005.

Pukánszky Béla (szerk.): Két évszázad gyermekei. Eötvös Kiadó, Budapest, 2003.

Kluge, N.: A gyermeklét antropológiája. Animula Kiadó, Budapest, 2003.

Vajda Zsuzsa- Pukánszky Béla (szerk.): A gyermekkor története. Eötvös Kiadó, Budapest, 1998.

Vajda Zsuzsanna: A gyermek pszichológiai fejlődése. Helikon Kiadó, Budapest, 1999.

3. A nevelési intézményrendszer működési jellegzetességei a kezdő szakaszban

Biztos alapokon. Kisgyermekkorai nevelés és gondozás. OECD 2001. Országos
Közoktatási Intézet, Budapest, 2002. Letölthető: www.oki.hu

137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelésiintézmények névhasználatáról

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

4. A pedagógiai értékelés értelmezései a koragyermekkor intézményes nevelésében

Buda András, Buda Mariann, Sinka Edit: Pedagógiai eredményvizsgálatok. E-book.

<http://dragon.unideb.hu/~nevtud/Tanarkepzes/meres.htm>

Csapó Benő (szerk.): Az iskolai tudás. Osiris, Budapest, 1998.

5. A kora gyermekkor nevelés módszertani paradigmái

Nagy József XXI. század és nevelés. Osiris Kiadó, Budapest, 2000.

Falus Iván (szerk.): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Nahalka István: Konstruktivizmus és pedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

Forgács József: Érzelem és gondolkodás. Kairosz Kiadó, Budapest, 2001.

Csapó Benő: A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2003.

Balázs István (szerk.) (2011): A génektől a társadalomig: A koragyermekkorai fejlődés színterei. Budapest. Biztos Kezdet Füzetek.

<http://mek.oszk.hu/14800/14803/14803.pdf>

6. Az információs társadalom pedagógiai kihívásai a kora gyermekkor nevelésben

Don Tapscott: Digitális gyermekkor. Az internetgeneráció felemelkedése. Kossuth Kiadó, Budapest, 2001

KőrösnéMikis Márta: A digitális írástudás gyermekkorai megalapozása. Országos

Közoktatási Intézet, Budapest, 2006

7. Kompetenciarendszerek neveléstudományi értelmezései az intézményes nevelés kezdőszakaszában

137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról.

Chrappán Magdolna: Új óvodai rejtély – a kompetencia. Kisgyermeknevelés, 2005. 6. évf. 3-4. sz.

Chrappán Magdolna-Fábián Katalin: A tevékenységközpontú óvodai program. Fabula Humán Szolgáltató Bt. Miskolc, 2007.

A kompetencia. Kihívások és értelmezések. Szerk.: Demeter Kinga. Országos Közoktatási Intézet. Budapest, 2006.

Nagy József: Kompetenciaalapú, kritériumorientált pedagógia. Mozaik Kiadó, Szeged, 2007.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003 (XII. 17.) Korm. rendelet (a 202/2007. (VII. 31.) Korm. rendelettel módosított, egységes szerkezetbe foglalt szöveg)

8. A kezdő intézményszakasz kutatási és innovációs kontextusai

Süss fel nap / [fel. szerk. Fűzfa Balázs] [bev. Sári Lajos]. -Budapest : Soros Alapítvány, 1999-

Innovációs folyamatok menedzselése az iskolában / Gáspár László. Budapest: OKKER Oktatási Iroda, 1996.

Innovatív pedagógiai irányzatok és tendenciák napjainkban : válogatás : munkafüzet / összeáll. Oroszné dr. Deák Judit. Nyíregyháza : Bessenyei György Könyvkiadó, 1996.

Szemelvények : az "Innovatív pedagógiai irányzatok és áramlatok" című munkafüzetéhez / összeáll. Oroszné Deák Judit. Nyíregyháza : Bessenyei György Könyvkiadó, 1996.

A pedagógiai innováció menedzselése : vezetőknek és beosztottaknak : szervezetfejlesztési kézikönyv / szerk. Arthur W. Chickering ; [magyar szerk. Horváth Attila] ; [ford. Madej Ferencné].-[Miskolc] : Iskolafejlesztési Alapítvány : BAZ M. Ped. és Közművel. Int., 1992.

9. A kora gyermekkori nevelés helyzete Európában és Magyarországon

Biztos alapokon. Kisgyermekkori nevelés és gondozás. OECD 2001. Országos Közoktatási Intézet, Budapest, 2002. Letölthető: www.oki.hu

137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról.

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

10. Tervezés és minőségmenedzsment a kora gyermekkori nevelésben

Minőség az óvodában / [szerk. Szivák Judit]. [Budapest] : OKKER, 2001.

Módszertani segédanyag a pedagógiai program felülvizsgálatához, módosításához / összeáll. Tompáné Balogh Mária. Celldömölk, Pazu-Westermann, 2001

Innovációs folyamatok menedzselése az iskolában / Gáspár László. –Budapest. OKKER Oktatási Iroda, 1996.

NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI KUTATÁSOK SZAKIRÁNY

1. Az iskolaelméleti kutatások irányai

Mihály Ottó: Bevezetés a nevelésfilozófiába (Okker én.)

Bábosik István: Nevelélmélet. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

(Esetleg: Bábosik István: A nevelés elméletének és gyakorlatának fejlődési tendenciái a XX. Században(Új Pedagógiai Szemle 1996/5, 3-21.)

Kozma Tamás: Paradigmáink (Iskolakultúra, 2001/10.)

Nagy József (2001): Pedagógia a harmadik paradigmaváltás küszöbén. In

Breznaynszky László-Buda Mariann (szerk.) A neveléstudományok értelmezései. PallasDebrecina 1. Debrecen, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó

2. A nevelélméleti kutatások módszerei

Falus Iván Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe (Műszaki Könyvkiadó, 2004)

Különösen a kvalitatív fejezetek!

Szabolcs Éva: Kvalitatív kutatási metodológia a pedagógiában. Kutatás-módszertanikiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.

Golnhofer Erzsébet: Az esettanulmány Kutatás-módszertani kiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.

Seidman, Irving: Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. Kutatás-módszertanikiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2002.

Szivák Judit: A pedagógusok gondolkodásának kutatási módszerei. Kutatás-módszertanikiskönyvtár. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2002.

Vámos Ágnes: Metafora a pedagógiában. Gondolat Kiadói Kör, ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, Budapest, 2003.

Sántha Kálmán Mintavétel a kvalitatív pedagógiai kutatásban. Budapest., Gondolat Kiadó, 2006

3. A XX. századi magyar társadalomtörténet

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

4. A neveléstörténet kutatási lehetőségei

szubjektív források alapján néhány példa bemutatásával

Géczi János: Ikonológia – ikonográfia mint a történeti pedagógia segédtudománya. In Pukánszky Béla (szerk.): A neveléstörténet-írás újútjai. Gondolat, Budapest, 2008, 180–193.

Gyáni Gábor: A mindennapi élet mint kutatási probléma. 1997, http://www.aetas.hu/1997_1/1997_t9.htm.

Gyáni Gábor: Történelem és regény: a történelmi regény. 2004,

<http://www.lib.jgytf.u-szeged.hu/folyoiratok/tiszataj/04-04/gyani.pdf>.

Gyáni Gábor: A napló mint társadalomtörténeti forrás, a közhivatalnok identitása. In Gyáni Gábor: Emlékezés, emlékezet és a történelemelbeszélése. Napvilág Kiadó, Budapest, 2000, 145–160.

Gyáni Gábor: A megtapasztalt és elbeszélte múlt. In Gyáni Gábor: Relatív történelem. Typotex, Budapest, 2007, 187–207.

Kéri Katalin: Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.

5. A tanárkutatások története és paradigmái

Bacskaik Katinka (2015): Iskolák a társadalom peremén. Szeged: Belvedere Meridionale.

Falus és mtsai (2001): A pedagógusok pedagógiája. Nemzedékek Tudása Ttkiadó.

Falus és mtsai (1989): A pedagógia és a pedagógusok. Akadémiai
Falus (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki.
Ungárné Komoly Judit (1978): A tanító személyiségének pedagógiai-pszichológiai vizsgálata. Akadémiai

6. Az iskolai osztály mint csoport vizsgálata

Szokolszky Ágnes (2004): Kutatómunka a pszichológiában. Osiris.

Mérei Ferenc (2004): Közösségek rejtett hálózata. Osiris.

Mészáros Aranka (2004): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös.

7 . Az oktatás gazdasági összefüggésrendszerének kutatása

Polónyi István (szerk.) Az akadémiai szféra és az innováció. A hazai felsőoktatás és agazdasági fejlődés Új Mandátum Kiadó Budapest 2010

Felsőoktatás és foglalkoztathatóság. Educatio 2010. ősz

8. Kutatások a hazai és nemzetközi oktatáspolitikában

Kozma T: Az összehasonlító neveléstudomány alapjai. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 2006

9. Területi megközelítés az oktatáskutatásban

Forray R. Katalin-Kozma Tamás. Az iskola térben, időben. Új Mandátum Kiadó.

Budapest 2011

Garami Erika 2013. Kistérségi jellemzők együttes hatása az oktatás eredményességére és a továbbtanulási döntésekre. Doktori értekezés. Debrecen: Neveléstudományi Doktori Program

10. Az oktatásszociológia kutatások kérdései és módszertana

Kozma Tamás Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest 2001

Pusztai Gabriella A társadalmi tőke és az iskola. Új Mandátum Kiadó, Budapest 2009

Varga Aranka (szerk) 2015. A nevelésszociológia alapjai. Pécs: PTE-Wlislocki Henrik Szakkollégium